

KATA
(Kisadózó vállalkozások tételes adója)
2020.

Ebben az információs füzetben a kisadózó vállalkozások tételes adója (a továbbiakban: kata) következő szabályairól olvashat:

- I. A kisadózó vállalkozások tételes adója alanyai
- II. Az adóalanyiség kezdete, a bejelentés időpontja és módja
- III. Az adóalanyiség megszűnése
- IV. Az adó mértéke és annak megfizetése
- V. A tételes adóval teljesített közterhek, a kisadózót megillető ellátások és a kisadózó jövedelme
- VI. A kisadózó vállalkozás bevétele és a bevétel megszerzésének időpontja
- VII. Nyilatkozattétel és adatszolgáltatás
- VIII. Bizonylatolási- és nyilvántartási kötelezettség
- IX. Munkaviszonytól elhatárolás
- X. Áttérési szabályok egyéni vállalkozók esetében
- XI. A kata és az őstermelés
- XII. Áttérési szabályok a társasági adóalanyok esetében

I. A kata¹ alanyai

Az adó alanya lehet

- az egyéni vállalkozó;²
- az egyéni cég;³
- a kizárólag magánszemély taggal rendelkező betéti társaság;
- a kizárólag magánszemély taggal rendelkező közkereseti társaság;
- az ügyvédi iroda.

A betéti társaság (bt.), a közkereseti társaság (kkt.), az egyéni cég és az ügyvédi iroda az adóalanyiség időszaka alatt nem tartozik a számviteli törvény⁴ hatálya alá. Az adózónak elsősorban a Katv. rendelkezéseit kell alkalmaznia az adókötelezettsége megállapításakor, de - más adónemekhez hasonlóan - az Art.⁵ előírásait is figyelembe kell vennie.

Az adóalanyiség választását kizáró körülmények⁶

Nem választhatja az adóalanyiságot az a vállalkozás, amelynek adószámát az adóhatóság a bejelentés évében vagy az azt megelőző 12 hónapban törölte.

¹ A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (a továbbiakban: Katv.) 3. § -a.

² A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban: Szja tv.) 3.§ 17. pont.

³ Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény II. fejezet.

⁴ A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény).

⁵ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: Art.).

⁶ Katv. 4. §.

Nem választhatja az adóalanyiságot az a vállalkozás sem, amely az adóalanyiság választásának évében az ÖTVJ⁷, illetve a TEÁOR 2008 szerint 68.20 Saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése besorolású tevékenységből **bevételt szerzett**.

Nem választhatja az adóalanyiságot az a vállalkozás, amely a bejelentés megtételekor végelszámolási, felszámolási, kényszertrélési eljárás hatálya alatt áll.

II. Az adóalanyiság kezdete, a bejelentés időpontja és módja⁸

a) Az adóalanyiság kezdete és a bejelentés időpontja már működő adózók esetében

A már működő adózók év közben is választhatják a kata-alanyiságot, az adóalanyiság a feltételek megléte esetén a választás bejelentését követő hónap első napjával jön létre.

Az adóalanyiság választásának nem akadálya, ha az adóalany az adóévre az Szja tv. szerinti átalányadózást választott.

b) Az adóalanyiság kezdete és a bejelentés időpontja kezdő vállalkozások esetében

A tevékenységét év közben kezdő vállalkozás bejelentését az állami adóhatósághoz való bejelentkezéssel egyidejűleg teljesítheti. Az adóalanyiság a vállalkozás nyilvántartásba vételének napjával, vagy a létesítő okirat ellenjegyzésének napjával jön létre, ha ez az előbbtől korábbi időpont.

Ebből a szempontból tevékenységét év közben kezdő vállalkozásnak minősül az átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejövő, a Katv. szerinti adóalanyiságot választó gazdasági társaság is. Így például, ha egy korlátolt felelősségű társaság átalakul betéti társasággá, és ezzel egyidejűleg bejelenti a kata választását, akkor a betéti társaság adóalanyiságának kezdő időpontja a cégbírósági nyilvántartásba vételének napja.

c) A bejelentés módja

- a tevékenységét év közben kezdő vállalkozásnak az adóalanyiság választásával kapcsolatos nyilatkozata adatai elektronikus úton – a járási, fővárosi kerületi hivatalnál (okmányirodánál/kormányablaknál) előterjesztett bejelentéssel, illetve a cégbírósági nyilvántartásba vételi kérelemmel egyidejűleg - az ún. egyablakos rendszeren keresztül érkeznek meg az állami adóhatósághoz;
- a közvetlenül az állami adóhatósághoz bejelentkező, az egyéni vállalkozói nyilvántartásban nem szereplő egyéni vállalkozó⁹ a 'T101 jelű adatlapon jelentheti be az adóalanyiság választását;
- a már működő, az egyéni vállalkozók nyilvántartásában szereplő egyéni vállalkozó a 'T101E bejelentő lapon jelezheti választását;
- a már működő kkt., bt., egyéni cég a 'T201T jelű adatlap útján jelentkezhethet be,
- az ügyvédi iroda a 'T201 jelű adatlapon jelezheti az adózási mód választását.

Ha az adózó az adóalanyiság ideje alatt szerez tudomást arról, hogy nem választhatta volna a katát, akkor az adóhatóságtól kell kérnie az adóalanyiság megszüntetését.

⁷ Az Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke (https://www.ksh.hu/ovtj_menu).

⁸ Katv. 4. § (1) bekezdés.

⁹ Az Szja tv. 3. § 17. pont b)-f) alpontjai szerinti közjegyzői, önálló bírósági végrehajtói, egyéni szabadalmi ügyvivői, ügyvédi, szolgáltató állatorvosi tevékenységet végző magánszemély.

d) A bejelentendők köre és a bejelentés adattartalma¹⁰

Az adóalanyiság választásának bejelentésével egyidejűleg a kisadózó vállalkozásnak¹¹ **kisadózóként kötelező bejelentenie** azon magánszemély tagját, tagjait, aki(k) bármilyen jogviszonyban - ide nem értve a munkaviszonyt - végzett tevékenység keretében (ideértve különösen a személyes közreműködést, a megbízási jogviszony alapján végzett vezető tisztségviselői és más tevékenységet) részt vesz(nek) a kisadózó vállalkozás tevékenységében.

A bejelentésnek tartalmaznia kell a kisadózó(k) nevét, címét, adóazonosító jelét és társadalombiztosítási azonosító jelét. A bejelentésben nyilatkozni kell arról is, hogy a kisadózó főállású kisadózónak minősül-e, a biztosítása a kisadózókénti bejelentéssel jön-e létre.

A kata hatálya alá bejelentkezett kisadózó vállalkozásnak legalább egy fő kisadózót be kell jelentenie.

Kisadózó¹² a tételes adót jogszerűen választó

- egyéni vállalkozó esetében maga az egyéni vállalkozó,
- egyéni cég esetén annak tagja,
- betéti társaság, közkereseti társaság, valamint ügyvédi iroda esetében pedig a társaság, illetőleg az ügyvédi iroda kisadózóként bejelentett tagja.

A vezető tisztségviselői feladatokat nem munkaviszony keretében ellátó, a kisadózó vállalkozással megbízási jogviszonyban álló és a személyes közreműködésre köteles tagokat a kisadózó vállalkozás köteles bejelenteni kisadózóként.

A kisadózó vállalkozás tevékenységében a bt., a kkt. kisadózóként be nem jelentett tagja kizárólag munkaviszony keretében működhet közre. E szabály megsértésével a kisadózó vállalkozás tevékenységében részt vevő tag közreműködését be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatásának kell tekinteni.

A bejelentésben nyilatkozni lehet arról is, ha a kisadózó vállalkozás a főállású kisadózó után magasabb összegű tételes adó megfizetését választja.¹³

A főállású és a nem főállású kisadózó közötti különbségtétel azért lényeges, mivel a fizetendő tételes adó nagysága függ a bejelentett kisadózók számától és attól, hogy a kisadózó főállású-e vagy sem. A főállásúként bejelentett kisadózó biztosítottnak minősül.

Főállású kisadózó: az a kisadózó, aki a tárgyhoz bármely napján nem felel meg az alábbi feltételek valamelyikének:

a) legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll azzal, hogy a heti 36 órás foglalkoztatás megállapításánál az egyidejűleg fennálló munkaviszonyokban előírt munkaidőt össze kell számítani,

¹⁰ Katv. 7. § (1) bekezdés.

¹¹ Kisadózó vállalkozásnak minősül a kisadózó vállalkozások tételes adóját jogszerűen választó egyéni vállalkozó, egyéni cég, közkereseti társaság, betéti társaság, valamint ügyvédi iroda.

¹² Katv. 4. § (4) bekezdés.

¹³A kisadózó vállalkozások tételes adója alanya a biztosítási kötelezettségének bejelentését a Katv-ben meghatározottak szerint a főállású kisadózói státusz bejelentésével teljesíti (nem kell benyújtani a 'T1041-es bejelentőlapot).

- b) a Tbj.¹⁴ szerinti kiegészítő tevékenységet folytatónak minősül,
- c) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek alapján külföldön biztosított személynek minősül,¹⁵
- d) a kétoldalú szociálpolitikai, szociális biztonsági egyezmény alapján más államban biztosítottak minősül,
- e) olyan magánszemély, aki 2011. december 31-én I., II., vagy III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult¹⁶, és rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesül¹⁷, vagy
- f) rokkantsági ellátásban részesül és egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 50 százalékos vagy kisebb mértékű,
- g) a kisadózó vállalkozáson kívül más vállalkozásban nem kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak vagy társas vállalkozónak minősül, ideértve a más kisadózó vállalkozásban fennálló főállású kisadózói jogállást is,
- h) nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban áll¹⁸,
- i) a nemzeti köznevelésről szóló törvény, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerinti közép-, vagy felsőfokú oktatási intézményben, az Európai Gazdasági Térség tagállamában vagy Svájcban közép- vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat, vagy az előzőekben nem említett államokban folytat ez előbbieknak megfelelő tanulmányokat azzal, hogy 25. életévének betöltéséig ide tartozik a tanulmányait szüneteltető kisadózó is.

Az az egyéni, illetve társas vállalkozó minősül kiegészítő tevékenységet folytatónak, aki a vállalkozói tevékenységet saját jogú nyugdíjasként folytatja, továbbá az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte¹⁹.

Saját jogú nyugdíjas pedig az a természetes személy, aki

1. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény, illetve nemzetközi egyezmény alkalmazásával a Tbj. 14. § (3) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott saját jogú nyugellátásban (öregségi nyugdíjban és rehabilitációs járadékban), a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben (nyugdíjban), Magyarországon nyilvántartásba vett egyháztól egyházi, felekezeti nyugdíjban vagy növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül;
2. a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek, illetve az EGT-állam jogszabályai alkalmazásával saját jogú öregségi nyugdíjban részesül.

Az egyéni vagy társas vállalkozó kiegészítő tevékenységű jogállását nem érinti, ha az 1-2. alpontokban említett nyugdíj folyósítása szünetel.

(A saját jogú nyugdíjas fogalmába a korhatár előtti ellátásban és a szolgálati járandóságban részesülő személyek nem tartoznak bele.)

¹⁴ A társadalombiztosítás ellátásairól és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.).

¹⁵ A külföldön biztosított személynek A1-es igazolással kell rendelkeznie.

¹⁶ A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 2011. december 31-éig hatályos rendelkezései alapján megállapított ellátások.

¹⁷ A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 32-33. §-a alapján.

¹⁸ A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény VII. fejezete.

¹⁹ A Tbj. 4. § e) pontja.

Például az az egyéni vállalkozói tevékenységet folytató nő, akinek 40 év jogosultsági idő alapján állapították meg az öregségi nyugdíját, kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak minősül, vagyis nem tekinthető főállású kisadózónak.

Ha a kisadózó vállalkozás tevékenységében új tag vesz részt, vagy egy kisadózóként bejelentett tag már nem kíván tevékenységet végezni, vagy a kisadózó jogállása megváltozik (például főállásból nem főállású kisadózóvá válik), akkor ezt a változást 15 napon belül be kell jelenteni az állami adóhatósághoz.²⁰

A bejelentés olyan végrehajtható okiratnak minősül, amelynek alapján az adóhatóság az adókötelezettséget a kisadózó vállalkozás terhére előírja.

Ha a kisadózó vállalkozás magasabb összegű, havi 75 000 forint tételes adót kíván fizetni, akkor erről az adóalanyiság választásának bejelentésekor, és a bejelentést követően is nyilatkozhat.

A kisadózó vállalkozásnak a magasabb összegű adófizetési kötelezettséget a választás bejelentését követő hónaptól kell teljesítenie.

A magasabb összegű tételes adófizetési kötelezettség megszűnik, ha:

- a kisadózó vállalkozás visszavonja ezen választását, ekkor a választás visszavonása hónapjáig,
- megszűnik a kisadózó vállalkozó főállású jogállása, ekkor ezen jogállás megszűnése hónapjáig,
- megszűnik a kisadózó vállalkozás Katv. szerinti adóalanyisága, ekkor az adóalanyiság megszűnése hónapjáig

kell megfizetni a 75 ezer forint összegű tételes adót.²¹

Az adóhatóság tájékoztatási kötelezettsége²²

A bejelentkezést követően az adóhatóság értesítő levélben tájékoztatja a kisadózó vállalkozást a kata hatálya alá tartozó adózóként történő nyilvántartásba vételéről. A tájékoztató tartalmazza:

- a kisadózó vállalkozás azonosító adatait,
- az adóalanyiság kezdő napját,
- a kisadózó magánszemély azonosító adatait és azt, hogy főállású kisadózónak minősül-e,
- a fizetendő adó összegét, esedékességét és a bevételi számla számát.

Ha a bejelentett adatokban változás áll be, akkor azt - a kisadózó címének megváltozása kivételével – a kisadózó vállalkozásnak ismételtten be kell jelenteni és az adóhatóság a megváltozott adatokról újabb értesítő levélben tájékoztatja a kisadózó vállalkozást.

III. Az adóalanyiság megszűnése²³

Megszűnik az adóalanyiság a törvény erejénél fogva:

²⁰ Azoknak az adatoknak a tekintetében, amelyeket más nyilvántartás közhitelesen tartalmaz, a változás-bejelentés úgy is teljesíthető, hogy az adatváltozásról a közhiteles nyilvántartást vezető szerv – ha tőle ezt a kisadózó vállalkozás kéri – értesíti az állami adóhatóságot.

²¹ Katv. 7. § (3a) bekezdése.

²² Katv. 4. § (5) bekezdés.

²³ Katv. 5. §.

- a) a bejelentés hónapjának utolsó napjával, ha az adóalany bejelenti, hogy adókötelezettségeit a jövőben nem a Katv. szabályai szerint teljesíti;
- b) a kisadózó egyéni vállalkozói jogállásának megszűnése napjával;
- c) a kisadózó vállalkozásnak minősülő egyéni cég, bt, kkt. jogutód nélküli megszűnésének napjával.

Az adóalanyiság megszűnéséről az adóhatóság határozatot hoz:

- d) a gazdasági társaság, az ügyvédi iroda bejelentett kisadózó tagjának halálát követő nappal, ha a vállalkozás tevékenységében más bejelentett kisadózó nem működik közre, és 90 napon belül más kisadózó nem kerül bejelentésre;
- e) a gazdasági társaság, az ügyvédi iroda bejelentett kisadózó tagjának a gazdasági társaságból való kilépését követő nappal, ha a kisadózó vállalkozás tevékenységében más bejelentett kisadózó nem működik közre, és ezen időpontig más kisadózó nem kerül bejelentésre;
- f) a tagsági viszony keletkezésének napjával, ha a társaságnak nem magánszemély tagja lesz;
- g) az adóalanyiság megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válása hónapjának utolsó napjával, ha az adóalanyiság időszakában elkövetett jogsértés miatt a vállalkozás terhére az adó- vagy vámhatóság
 - számla- vagy nyugtaadás elmulasztásáért,
 - be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatásáért vagy
 - igazolatlan eredetű áru forgalmazásáértmulasztási bírságot, jövedéki bírságot állapít meg;
- h) az adószám alkalmazását törli határozat véglegessé válása hónapjának utolsó napjával, ha a vállalkozás adószámának alkalmazását az adóhatóság az adóalanyiság ideje alatt véglegessé vált döntéssel törli;
- i) az adóalanyiság megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válása hónapjának utolsó napjával, ha a kisadózó vállalkozás állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott, végrehajtható, nettó módon számított adótartozása a naptári év utolsó napján meghaladja a 100 ezer forintot. Az állami adóhatóság visszavonja az adóalanyiság megszűnéséről rendelkező határozatát, ha a kisadózó vállalkozás a teljes adótartozását az adóalanyiság megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válásáig megfizeti;
- j) a végelszámolás, a felszámolás, a kényszertörlési eljárás kezdő időpontját megelőző nappal;
- k) az ingatlan bérbeadási tevékenységből származó bevétel megszerzése esetén a bevétel megszerzését megelőző nappal;
- l) az átalakulást, egyesülést, szétválást megelőző nappal, ha az átalakulás, egyesülés, szétválás következtében a vállalkozás már nem felel meg az adóalanyiság feltételeinek (például a bt. kft.-vé alakul át).

Ha a kisadózó vállalkozás ingatlan bérbeadási tevékenységből származó bevételt szerez, akkor e bevétel megszerzését követő 15 napon belül be kell jelentenie az állami adóhatósághoz a bevétel megszerzésének időpontját.

Az adóalanyiság megszűnésének évére és az azt követő 12 hónapra az adóalanyiság ismételten nem választható.

IV. Az adó mértéke és annak megfizetése²⁴

²⁴ Katv. 8. §.

Tételes adó

A kisadózó vállalkozásnak a **főállású kisadózó után havi 50 ezer, a főállásúnak nem minősülő kisadózó után havi 25 ezer forint** tételes adót kell fizetnie.

Ha a kisadózó vállalkozás több kisadózót jelent be, akkor a tételes adót minden személy után külön-külön kell megfizetni.

Ha a kisadózó a tárgyhónap bármelyik napján főállású kisadózónak minősül, akkor a fizetendő tételes adó mértéke 50 ezer forint.

A bejelentett kisadózók után a bejelentés hatálya alatt megkezdett minden naptári hónapra a tételes adó egészét kell megfizetni, a tételes adó arányosítása nem lehetséges.

Ha a kisadózó vállalkozás úgy nyilatkozott, hogy a főállású kisadózó után magasabb összegű tételes adót fizet, akkor az e választás alapján fizetendő adó összege minden megkezdett naptári hónapra 75 ezer forint.²⁵

A tételes adót a kisadózó vállalkozásnak a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig kell megfizetnie.

A 40 százalékos mértékű adó

Ha a kisadózó vállalkozás a naptári év minden hónapjára köteles a tételes adót megfizetni, akkor a vállalkozás naptári évi bevételének a 12 millió forintot meghaladó része után **40 százalékos mértékű adót kell fizetnie.**

Ha a kisadózó vállalkozás **nem köteles a naptári év minden hónapjára a tételes adót megfizetni,** akkor a 40 százalékos mértékű adót a kisadózó vállalkozásnak a **bevétele azon része után kell megfizetnie, amely meghaladja az adófizetési kötelezettséggel érintett hónapok és havi 1 millió forint szorzatát.**

Példa:

Ha az adózó 2020. március 11-étől tartozik a kata hatálya alá és minden hónapra meg kell fizetnie a tételes adót, akkor a rá vonatkozó bevételi értékhatár (10 x 1 000 000 forint) 10 000 000 forint. A bevétel ezt meghaladó része után az adó mértéke 40 százalék.

Ha egy háztartási kisgépek javításával foglalkozó, főállású kisadózó egyéni vállalkozó katalaniságának kezdete 2020. január 1-je, és a kisadózónak 2020. április 1-jétől 2019. augusztus 30-áig nem kell megfizetni az 50 ezer forint tételes adót, mert ápolási díjban részesül és ebben az időszakban nem végez a kisadózóként folytatott tevékenységébe tartozó munkát, akkor a rá vonatkozó bevételi értékhatár 7 000 000 forint (7 hónap x 1 000 000 forint). A bevétel ezt meghaladó része után az egyéni vállalkozónak meg kell fizetnie a 40 százalékos mértékű adót.

A 40 százalékos mértékű adó megfizetése nem mentesíti a kisadózó vállalkozást a tételes adó megfizetése alól.

A 40 százalékos mértékű adót az adóévet követő év február 25. napjáig kell megfizetni és bevallani a 'KATA nyomtatványon.

Ha az adóalanyiság év közben szűnik meg, akkor a 40 százalékos mértékű adót az adóalanyiság megszűnését követő 30 napon belül kell megfizetni, és ugyanezen időpontig kell bevallani a bevételre vonatkozó nyilatkozattal együtt a 19KATA nyomtatványon.

(A tételes adót nem kell bevallani, mivel az a bejelentkezéssel automatikusan „előíródik” az adószámlán.)

²⁵ A Katv. 8. § (4a) bekezdése.

Mentesülés az adófizetési kötelezettség alól²⁶

Nem kell a 25 ezer, az 50 ezer, illetve a 75 ezer forint tételes adót megfizetnie a kisadózó vállalkozásnak azon hónapokra vonatkozóan a kisadózó után, amely hónap egészében a kisadózó

- a) táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban,²⁷ gyermekgondozási díjban, gyermekgondozást segítő ellátásban,²⁸ gyermeknevelési támogatásban vagy gyermekek otthongondozási díjában, ápolási díjban részesül,
- b) katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- c) fogvatartott,
- d) egyéni vállalkozói tevékenységét szüneteltette,
- e) a Tbj. szerinti kiegészítő tevékenységet folytatóként keresőképtelen

kivéve, ha a kisadózóként folytatott tevékenységébe tartozó munkát végez.

A kisadózó vállalkozás a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig köteles bejelenteni az állami adóhatósághoz, ha a tárgyhónapra vonatkozóan nem kell tételes adót fizetnie.

Nem kell a bejelentést havonta megismételnie a tevékenységét szüneteltető egyéni vállalkozónak; ilyen esetben az adóhatóság a kötelezettség módosítását a rendelkezésre álló adatok alapján hivatalból végzi el.

Nem kell megfizetni a kisadózó után a 25 ezer, az 50 ezer, valamint a 75 ezer forint tételes adót azon hónapra vonatkozóan sem, amelyben az a)-c) és e) pontok szerinti mentesítésre okot adó körülmény megszűnik, ha ez az állapot legalább 30 napig fennállt. A 30 nap számítása szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azt az időszakot, amelyre vonatkozóan a kisadózó után az adót nem kell megfizetni.

Példa:

A kisadózó egyéni vállalkozó táppénzben részesül 2020. április 15-étől 2020. június 25-éig. A tételes adót április hónapra meg kell fizetnie, május hónapra nem kell fizetnie, mivel egész hónapban táppénzen volt, és június hónapra sem kell fizetnie, mivel áprilisban 16 nap, júniusban 24 nap a táppénzes időszak, és ez együttvéve eléri a 30 napot. Ha ez a kisadózó 2020. április 15-étől 2020. május 20-áig lenne táppénzen, akkor április hónapban nem mentesülne, május hónapra azonban nem kellene megfizetnie a tételes adót.

V. A tételes adóval teljesített közterhek, a kisadózót megillető ellátások és a kisadózó jövedelme²⁹

A tételes adóval teljesített közterhek

A katát jogszerűen választó kisadózó vállalkozások és kisadózók mentesülnek az adóalanyiság időszakában az adóalany gazdasági tevékenységével, az általa bejelentett kisadózónak az adóalanyiság időszakában nyújtott tevékenységére tekintettel teljesített kifizetésekkel, más juttatásokkal és a bejelentett kisadózónak az adóalanytól a tevékenységére, tagsági jogviszonyára

²⁶ Katv. 8. § (9) bekezdés.

²⁷ Az örökbefogadói díj megállapítására 2020. január 1-jétől kerülhet sor.

²⁸ A Katv. 32/A-32/B. §-aiban foglalt átmeneti rendelkezések alapján ahol a Katv. csecsemőgondozási díjat említ, azon terheségi-gyermekágyi segélyt kell érteni, ha az ellátásra való jogosultság 2015. január 1-jét megelőzően nyílt meg, ahol pedig gyermekgondozást segítő ellátást említ, azon gyermekgondozási segélyt kell érteni, ha az ellátásra való jogosultság 2016. január 1-jét megelőzően nyílt meg.

²⁹ A Katv. 9-10. §-ai alapján.

tekintettel megszerzett jövedelmével összefüggő alábbi közterhekkel kapcsolatos kötelezettségek alól:

- a vállalkozói személyi jövedelemadó és vállalkozói osztalékalap utáni adó vagy átalányadó megállapítása, bevallása és megfizetése;
- társasági adó megállapítása, bevallása és megfizetése;
- a személyi jövedelemadó és a járulékok (ideértve az egészségügyi szolgáltatási járulékot is) megállapítása, bevallása és megfizetése (pl. osztalék, a személyesen közreműködő tag esetén a béren kívüli juttatások utáni adó alól a kisadózó vonatkozásában);
- szociális hozzájárulási adó, valamint a szakképzési hozzájárulás megállapítása, bevallása és megfizetése alól.

A kisadózóként bejelentett személyek után fizetendő, az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci-, valamint a nyugdíjjárulék kötelezettséget is kiváltó közteherfizetést a Katv-ben meghatározottak szerint kell teljesíteni.³⁰

A kisadózó vállalkozással más jogviszonyban álló magánszemélyeknek (pl. munkavállalóknak) teljesített kifizetések (juttatások) után az adófizetési és bevallásadási kötelezettségeket az általános szabályok szerint kell teljesíteni.

Ha a kisadózó vállalkozás a kisadózóként be nem jelentett tagja részére a társaság nyereségéből való részesedésként kifizetést teljesít, akkor a magánszemélynek osztalékból származó jövedelme keletkezik.³¹

A kisadózót megillető ellátások

1. a főállású kisadózót megillető ellátások

- a főállású kisadózó e jogállásának időtartama alatt biztosítottnak minősül;³²
- szünetel a főállású kisadózó biztosítása abban a hónapban, amelyben a főállású kisadózó után az adót azért nem kell megfizetni, mert egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti, kivéve, ha a főállású kisadózó az adott hónapban a kisadózóként folytatott tevékenységébe tartozó tevékenységet végez, és erre tekintettel megfizeti a havi 50 ezer vagy havi 75 ezer forint tételes adót;
- valamennyi társadalombiztosítási és álláskeresési ellátásra jogosultságot szerezhet (például nyugdíj, álláskeresési járadék);
- az ellátások számításának alapja havi 98 100 forint;
- ha a kisadózó vállalkozás magasabb összegű tételes adót fizet a főállású kisadózó után, akkor ezen ellátások számításának alapja 164 000 forint.

2. a főállásúnak nem minősülő kisadózót megillető ellátások

- a főállásúnak nem minősülő kisadózó e jogviszony alapján nem minősül biztosítottnak;
- társadalombiztosítási ellátásra és álláskeresési ellátásra jogosultságot nem szerez.

³⁰ A Tbj. 26. § (10) bekezdése.

³¹ Az Szja tv. 66. § (1) bekezdés a) pont af) alpontja szerinti osztalékból származó jövedelem után a magánszemélyt 15 százalékos mértékű személyi jövedelemadó és 17,5 százalékos mértékű szociális hozzájárulási adó kötelezettség terheli (ez utóbbit az adófizetési felső határig), mely közterheket a kifizetőnek kell megállapítania, levonnia, bevallania és megfizetnie [Szja tv. 66. § (3) bekezdés és a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény 18. § (2) bekezdése]. A szociális hozzájárulási adó-fizetési felső határra vonatkozó szabályok a szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettségről szóló 49. számú információs füzetben található meg.

³² A Tbj. 5. § (1) bekezdése értelmében a főállású kisadózóként bejelentett személy a Tbj. alkalmazásában is biztosítottnak minősül.

A kisadózó jövedelme³³

A kisadózó jövedelmének a kisadózó vállalkozás utolsó,

- megszerzett bevételről tett nyilatkozatában feltüntetett bevételének 60 százaléka;
- több tag esetén annak fejenként egyenlő része,

de mindkét esetben legalább a tételes adófizetési kötelezettséggel érintett hónapok és a havi minimálbér szorzata minősül.³⁴

VI. A kisadózó vállalkozás bevétele³⁵ és a bevétel megszerzésének időpontja³⁶

Bevételnek minősül a kisadózó vállalkozás által a vállalkozási tevékenységével összefüggésben bármely jogcímen és bármely formában mástól megszerzett vagyoni érték, a tevékenység végzéséhez kapott támogatás és a külföldön is adóköteles bevétel, valamint az az összeg, amelyet az adóalany az általa kibocsátott bizonylat alapján az adóalanyisága megszűnése napjáig még nem szerzett meg.

A külföldi pénznemben keletkezett bevételt a bevétel megszerzésének időpontjában irányadó MNB hivatalos devizaárfolyam, az olyan külföldi pénznem esetén, amely nem szerepel az MNB hivatalos devizaárfolyam-lapján, az MNB által közzétett, euróban megadott árfolyam alapulvételével kell forintra átszámítani.

Nem bevétel:

- az áthárított általános forgalmi adó;
- az a vagyoni érték, amelyet az adóalany köteles visszaszolgáltatni (így különösen a kapott kölcsön, hitel);
- az adózó által korábban átadott vagyoni érték az adóalany részére nem ellenértékként történő visszaszolgáltatásakor (ideértve különösen a nyújtott kölcsön, hitel visszafizetett összegét, de ide nem értve különösen a nyújtott kölcsönre, hitelre kapott kamatot), ha azonban az adóalany csak a szokásos piaci ár egy részének megfizetésére köteles, akkor a szokásos piaci árból a fizetési kötelezettséget meghaladó rész bevételnek minősül;
- az a vagyoni érték, amelynek a megszerzése alapjául szolgáló jogviszony keletkezésének napjára vonatkozóan megállapított szokásos piaci árat az adóalany köteles megfizetni;
- jogszabály vagy jogerős bírósági, illetve hatósági határozat alapján kapott nem jövedelempótló kártérítés, kártalanítás, továbbá az adóalany vállalkozási (gazdasági) tevékenységéhez használt vagyontárgy károsodására vagy megsemmisülésére tekintettel a károkozótól, annak felelősségbiztosítójától vagy harmadik személytől a káreseménnyel kapcsolatosan kapott vagyoni érték, továbbá az adóalany biztosítójától elemi kárra tekintettel kapott kártérítés összege;
- a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatás;³⁷
- a kisadózó egyéni vállalkozó esetében a nem kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök, nem anyagi javak értékesítésekor kapott ellenérték; ha a kisadózó egyéni vállalkozó olyan ingó vagyontárgyat, ingatlant, vagyoni értékű jogot idegenít el, amelyet nem kizárólag üzemi célból használt, akkor az ebből származó jövedelem adózására egészében az Szja tv-

³³ Katv. 10. § (3) bekezdés.

³⁴ 2020. január 1-jétől a havi minimálbér összege 161 000 forint.

³⁵ Katv. 2. § 12. pont.

³⁶ Katv. 2. § 13. pont.

³⁷ Átmeneti rendelkezések alapján ezt a szabályt a 2013. január 1-jét követően keletkezett bevételre is alkalmazni lehet.

nek az ingó, ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem adózására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmaznia.

Költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatásnak a jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított olyan támogatás minősül, amelyet az adózó kizárólag a ténylegesen felmerült, igazolt kiadásainak a folyósítóval történő elszámolási kötelezettsége mellett, vagy a tevékenység megvalósulásának ellenőrzését követően kap, továbbá az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból társfinanszírozott, a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához, gazdaságalapításához nyújtandó támogatások is.³⁸ Költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatásnak minősül például a fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása³⁹ és az álláskereső vállalkozóvá válásának támogatása.⁴⁰ Ha tehát a kisadózó vállalkozás e két jogcím valamelyike alapján részesül támogatásban, akkor ezt a támogatást nem kell bevételként figyelembe venni, azt az éves bevételi nyilvántartásban sem kell feltüntetni.

A kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök és nem anyagi javak közé az olyan tárgyi eszközök és nem anyagi javak tartoznak, amelyeket a kisadózó egyéni vállalkozó a kisadózó vállalkozás tevékenységével (tevékenységeivel) kapcsolatban használ, azokat más célra részben sem használja, és üzleti nyilvántartásai ezt egyértelműen alátámasztják azzal, hogy nem minősül kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköznek a személygépkocsi.

A bevétel megszerzésének időpontja

- pénz, dolog, értékpapír, váltó, csekk és más hasonló okirat esetében az átvétel vagy a számlán való jóváírás napja;
- igénybe vett szolgáltatás esetében az a nap, amelyen a szolgáltatás nyújtójának vagy igénybevevőjének az Áfa tv.⁴¹ rendelkezései szerint adófizetési kötelezettsége keletkezik, vagy keletkezne;
- jog esetében az a nap, amelytől kezdődően az adóalany a jog gyakorlására, átruházására, átengedésére vagy megszüntetésére jogosult;
- elengedett követelés és átvállalt tartozás esetében az a nap, amelyen az adóalany kötelezettsége, illetve tartozása megszűnik;
- az adóalanyiség megszűnésének napja, ha az adózó az általa kibocsátott bizonylat ellenértékét az adóalanyiség utolsó napjáig nem szerezte meg.

VII. Nyilatkozattétel és adatszolgáltatás⁴²

Nyilatkozattétel

A kisadózónak az adóévet követő február 25-éig nyilatkozattételi kötelezettsége van az állami adóhatóság felé az adóévben adóalanyként megszerzett bevételéről, melyet a papír alapon vagy elektronikus úton benyújtott 19KATA nyomtatványon teljesíthet. A nyilatkozat a jogkövetkezmények szempontjából bevallásnak minősül.

³⁸ A Katv. 32/D. §-ában foglalt átmeneti rendelkezés alapján ez a fogalom a 2016. január 1-jét követően keletkezett támogatásokra is alkalmazható.

³⁹ A GINOP 5.2.7-18 kódszámú pályázati felhívás alapján folyósított támogatás.

⁴⁰ A GINOP-5.1.10-18 kódszámú pályázati felhívás alapján folyósított támogatás.

⁴¹ Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv).

⁴² Katv. 11. § és 13. §.

A kisadózó adatszolgáltatási kötelezettsége

A kisadózó vállalkozásnak a nyilatkozattétel mellett adatszolgáltatási kötelezettsége is van a bevételt juttató bármely más személy nevééről és címéről, valamint a naptári évben megszerzett, a kisadózó vállalkozás bevételének minősülő összegéről, ha az ezen személytől megszerzett bevétel a naptári évben meghaladja az 1 millió forintot. Nem vonatkozik ez a szabály arra az esetre, ha a bevétel magánszemélytől származik.

Ha tehát a kisadózó vállalkozás külföldi üzleti partnertől szerez évi 1 millió forintot meghaladó összegű bevételt, akkor ezen üzleti partner adatait is közölni kell.

Az adatszolgáltatás teljesítése során nem kell figyelembe venni a kisadózó vállalkozás olyan bevételét, amelyről a kisadózó vállalkozás nem számlát állított ki.

Az adatszolgáltatási kötelezettségnek a 'KATA nyomtatványon lehet eleget tenni.⁴³

Ha az adózó adóalanyisága év közben megszűnik, akkor a nyilatkozattételi és adatszolgáltatási kötelezettségét 30 napon belül kell teljesítenie.

A kisadózó számláját befogadó adózó adatszolgáltatási kötelezettsége

A kisadózó számláját befogadó, Art. szerinti adózónak (kivéve az egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemélyt és a kata alanyát) a tárgyévét követő év március 31-éig adatot kell szolgáltatnia az állami adóhatóság részére

- a kisadózó vállalkozás nevééről, címéről, adószámáról,
- a kisadózó vállalkozás részére a naptári évben juttatott, a kisadózó vállalkozás bevételének minősülő összegéről,

feltéve, ha a naptári évben meghaladta az 1 millió forintot.

Az adatszolgáltatási kötelezettséget a 'K102 számú nyomtatványon kell teljesíteni (pl. 2019. évről a 19K102 számú nyomtatványon 2020.március 31-éig).

Az adatszolgáltatás teljesítése során nem kell figyelembe venni a kisadózó vállalkozás olyan bevételét, amelyről a kisadózó nem számlát állított ki.

Az év közben megszűnő adózónak az Art. 109. §-ában foglaltak alapján soron kívül kell az adatszolgáltatást teljesíteni a K102 számú nyomtatványon.

VIII. Bizonylatolási-, nyilvántartási kötelezettség⁴⁴

A kisadózó vállalkozásnak a bevételekről időrendi sorrendben kell bevételi nyilvántartást vezetni.

A bevételi nyilvántartás adattartalma:

- sorszám;
- a bizonylat sorszáma;
- a bevétel összege;
- a bevétel megszerzésének időpontja.

A bevételi nyilvántartás vezetésével összefüggő kötelezettséget teljesítettnek kell tekinteni, ha a kisadózó vállalkozás az általa kiállított nyugtákat, számlákat teljes körűen megőrzi, feltéve, hogy e dokumentumokból a bevétel megszerzésének időpontja hitelesen megállapítható.

⁴³ A 2019. évre vonatkozó adatszolgáltatást 2020. február 25-éig a 19KATA nyomtatványon kell teljesíteni.

⁴⁴ Katv. 12. §.

A kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adózást jogszerűen folytató ügyvédi iroda is a fenti bevételi nyilvántartás vezetésére kötelezett.⁴⁵

A kisadózó vállalkozás a termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról köteles az Áfa tv. szabályai szerinti nyugta vagy számla kiállítására azzal, hogy a bizonylatot, a nyilvántartást a kiállítás adóévét követő 5. naptári év végéig köteles megőrizni. E kötelezettség a bizonylat rontott példányára is vonatkozik.

A kiállított számlán a kisadózó vállalkozásnak kötelező feltüntetnie azt, hogy „Kisadózó”. A megrendelő kérésére a „Kisadózó” szövegrész idegen nyelven is feltüntethető a számlán.

IX. Munkaviszonytól való elhatárolás⁴⁶

Ha a kisadózó vállalkozással kötött szerződés, ügylet a tartalma szerint a kisadózó és harmadik személy közötti munkaviszonyt leplez, akkor az adózási és egyéb jogkövetkezményeket e törvénytől eltérően a munkaviszonyra irányadó rendelkezések szerint kell megállapítani.

Az adóhatóság ellenőrzési eljárás keretében - az ellenkező bizonyításáig - vélelmezi, hogy a kisadózó és a kisadózó vállalkozással összefüggésben a 13. § szerinti adatszolgáltatásra köteles adózó között munkaviszony jött létre.

A vélelmet akkor kell megdőltnek tekinteni, ha az alábbi körülmények közül ***egynél több megvalósul:***

- a kisadózó a tevékenységet nem kizárólag személyesen végezte vagy végezhetette;
- a naptári évi bevételének legalább 50 százalékát nem adatszolgáltatásra köteles személytől (a továbbiakban: megrendelő) szerezte;
- a megrendelő nem adhatott utasítást a tevékenység végzésének módjára vonatkozóan;
- a tevékenység végzésének helye a kisadózó birtokában áll;
- a tevékenység végzéséhez szükséges eszközöket és anyagokat nem a megrendelő bocsátotta a kisadózó rendelkezésére;
- a tevékenység végzésének rendjét a kisadózó határozza meg;
- a kisadózó vállalkozás minden kisadózóként bejelentett tagja, illetve a kisadózó egyéni vállalkozó a naptári év egészében azért nem minősül főállású kisadózónak, mert heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll vagy a kisadózó vállalkozáson kívül más vállalkozásban főállású társas vállalkozónak minősül (ideértve a más kisadózó vállalkozásban fennálló főállású kisadózói jogállást is) feltéve, hogy a kisadózó vállalkozás naptári évi bevételének legalább 50 százalékát olyan személytől szerezte, akivel/amellyel a kisadózó a naptári évben nem állt a fent említett jogviszonyok egyikében sem.⁴⁷

⁴⁵ A számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet 3. § (3a) bekezdése értelmében e rendelet előírásait nem kell alkalmaznia annak az ügyvédi irodának, amely az üzleti évben (adóévben) nyilvántartásait a Katv. előírásai szerint vezeti (feltéve, hogy megfelel a Katv-ben foglalt feltételeknek).

⁴⁶ Katv. 14. §.

⁴⁷ E szabály alapján tehát – ha ezen kívül még legalább egy feltétel teljesül – nem állapítható meg a felek között munkaviszony, ha a kisadózó azért nem főállású, mert máshol főállású munkavállaló vagy társas vállalkozó, feltéve, hogy a kisadózó vállalkozás bevételének több mint felét nem attól a cégtől szerzi meg, ahol munkaviszonyban áll vagy társas vállalkozó.

A megrendelőt és az azzal kapcsolatos vállalkozási viszonyban álló személyeket egy személynek kell tekinteni (kapcsolatos vállalkozás: a Tao. tv.⁴⁸ 4. § 23. pontja szerinti vállalkozás).

X. Áttérési szabályok egyéni vállalkozók esetében

Áttérés a tételes adó hatálya alá

A személyi jövedelemadó hatálya alól a kata hatálya alá

A kata választása esetén az adóalanyiság kezdő napját megelőző napon megszerzett bevételnek kell tekinteni azt az ellenértéket, amelyről kiállított bizonylat szerinti teljesítési időpont megelőzi az adóalanyiság kezdő napját.

Ez a szabály vonatkozik a vállalkozói személyi jövedelemadó megállapítására vonatkozó szabályokat alkalmazókra és azokra is, akik a jövedelmüket átalányban állapítják meg.

Az adóalanyiság választását megelőző időszakra vonatkozó kiadások

A vállalkozói személyi jövedelemadó szabályai szerint adózó egyéni vállalkozók esetében a kata-adóalanyiság időtartamában felmerült, az adóalanyiság választását megelőző időszakra vonatkozó kiadásokat az egyéni vállalkozó oly módon számolhatja el, mintha azok a kata-adóalanyiság kezdő napját megelőző napon merültek volna fel (ha például az adózó 2020. január 1-jétől a kata hatálya alá tartozik, és 2020. január 12-éig fizeti be az utolsó negyedévi személyijövedelemadó-előleget, akkor azt még az Szja tv. hatálya alá tartozó, költségként elszámolható kiadásként veheti figyelembe).

Készletek számbavétele

A vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó a kata hatálya alá történő bejelentkezés adóévében az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó előírások szerint kötelezett a készletekkel kapcsolatos bevételének a megállapítására. A meglévő készletekkel kapcsolatos bevételét adózónak a továbbiakban mindaddig adóalapot nem érintő bevételként kell nyilvántartania, amíg adókötelezettségét a kata szabályai szerint teljesíti vagy az Szja tv. szerinti átalányadózást alkalmaz.⁴⁹

Ha az egyéni vállalkozó 2019 decemberében úgy döntött, hogy 2020. január 1-jétől áttér a kata hatálya alá, akkor a 19SZJA bevallásában a '13-as lapokat erre is figyelemmel kell majd kitöltenie.

Ha pedig a kisadózó egyéni vállalkozó megszünteti a tevékenységét, akkor a bevételét növeli az az összeg, amelyet a kata-adóalanyiság bejelentése adóévében az előbbiek szerint megállapított.⁵⁰

Kedvezmények figyelése

Ha az adózó a Szja tv. hatálya alatt kisvállalkozói kedvezményt, kisvállalkozói adókedvezményt érvényesített, fejlesztési tartalék vagy foglalkoztatási kedvezmény címén csökkentette a bevételét,

⁴⁸ A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény.

⁴⁹ Arra az egyéni vállalkozóra, aki átalányban állapítja meg a jövedelmét, ez a szabály azért nem vonatkozik, mivel az átalányadó választásakor ugyanígy kellett adózónak eljárnia, vagyis a készleteket számba kellett vennie az átalányadózás választásakor.

⁵⁰ Katv. 25. § (2a) bekezdése.

akkor a kedvezmények végleges érvényesítésére vonatkozó szabályok a kata- adóalanyiság időszaka alatt is vonatkoznak rá.

A kata-adóalanyként lezárt adóévet figyelembe kell venni az olyan bevételt csökkentő kedvezmény, valamint adókedvezmény tekintetében, amelyet az adózó az Szja tv. rendelkezései szerint meghatározott számú adóévben vehet igénybe.

Áttérés a Katv. hatálya alól a személyi jövedelemadó törvény hatálya alá⁵¹

Ha a kisadózó egyéni vállalkozó kijelentkezik a kata hatálya alól, akkor visszakerül az Szja tv. hatálya alá. Az egyéni vállalkozó az adóalanyisága megszűnése bejelentésével egyidejűleg az **átalányadózásra vonatkozó rendelkezések alkalmazását is bejelentheti**, ha a feltételeknek megfelel és a kata hatálya alól önként jelentkezett ki.

Az Szja tv. hatálya alá történő áttérés esetén adózónak

- vagyonelejtárt kell készítenie az adóalanyisága megszűnésének adóévet követő első adóév első napjára vonatkozóan minden olyan eszközről, amelyet a vállalkozói tevékenység keretében fog használni;
- az adóalanyiság alatt megszerzett nem anyagi jószág, tárgyi eszköz után – ide nem értve, ha az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultság egyéni cég alapítása miatt szűnik meg – a jövedelem meghatározásakor az értékcsökkenési leírást a más által kibocsátott bizonylaton feltüntetett értékre, mint beruházási költségre vetítve kell megállapítania;
- veszteségéből az egyes adóévekre 20-20 százalékot, tört év esetén annak arányos részét elszámoltnak kell tekintenie.

A személyi jövedelemadó szempontjából költségként elszámoltnak kell tekinteni:

- az Szja tv. alapján költségnek minősülő kiadást (juttatást);
- a vagyonelejtárban kimutatott nem anyagi javak és tárgyi eszközök (ide nem értve az adóalanyiság időszaka alatt megszerzett nem anyagi javakat, tárgyi eszközöket) beruházási költségének az adóalanyiság keletkezését megelőző adóév utolsó napjára az Szja tv. szerinti nyilvántartásban kimutatott beruházási költséget meghaladó részét;
- a nem anyagi javaknak és a tárgyi eszközöknek a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyként lezárt adóévre az Szja tv. szerint időarányosan jutó értékcsökkenési leírását (függetlenül megszerzésük időpontjától).

A vállalkozói személyi jövedelemadó, illetve az átalányadózás szabályai szerinti adózásra történő áttérést megelőző időszakra tekintettel megfizetett kisadózó vállalkozások tételes adóját és a 40 százalékos mértékű adót az egyéni vállalkozó nem veheti figyelembe költségként a jövedelem megállapítása során.

XI. A kata és az őstermelés

Ha a kisadózó egyéni vállalkozó e tevékenysége mellett mezőgazdasági őstermelői tevékenységet is folytat, akkor a tevékenységeivel összefüggő költségeket a bevételek arányában meg kell osztania (pl. könyvelőnek fizetett díj, rezsiköltségek). Az a kisadózó egyéni vállalkozó, akinek az egyidejűleg végzett őstermelői tevékenysége mezőgazdasági kistermelői tevékenységnek minősül (az e tevékenységéből az adóévben megszerzett bevétele 8 millió forintot nem haladja meg), az

⁵¹ Katv. 25. §.

őstermelői tevékenysége tekintetében választhatja az átalányadózást is. Ha az adózó a kata hatálya alól önként jelentkezik ki, akkor az Szja tv. szerinti átalányadózást is választhatja az egyéni vállalkozói tevékenysége tekintetében.

XII. Áttérési szabályok a társasági adóalanyok esetében

A jogutód nélküli megszűnés szabályai a társasági adóban

A kata-t választó egyéni cég, kizárólag magánszemély taggal rendelkező kkt. és bt., az ügyvédi iroda a Tao. tv. jogutód nélküli megszűnésre irányadó szabályai alapján számol el társasági adókötelezettségéről.⁵² (Katr. 27. §).

A kisadózó vállalkozások tételes adójának 2020. január 1-jei hatállyal történő választása esetén a 2019-es társasági adóévről a 1971 számú adóbevalláson, 2020-as évközi választása esetén a 2020-as tört. évről a 2071 számú bevalláson kell elszámolni. A bevallás benyújtásának határideje a társasági adóalanyiság megszűnésének hónapját követő ötödik hónap utolsó napja.⁵³

Amellett, hogy a katót választó adózónak el kell számolnia a társasági adójával, a tételes adó alanyává váló egyéni cégnek, közkereseti társaságnak és betéti társaságnak, az ügyvédi irodának a kata-alanyisága kezdő napját megelőző nappal, mint mérlegfordulónappal lezáruló üzleti évről beszámolót is kell készítenie. Ennek kiegészítő mellékletében utalni kell arra, hogy a gazdálkodó a következő üzleti évtől (adóévtől) átjelentkezett a kata hatálya alá.

A kata alanyára a számvitelről szóló törvény hatálya ugyanis nem terjed ki, ezért azon időszakáról, amikor még ezen törvény előírásai szerint teljesítette könyvvezetési kötelezettségét, el kell számolnia. A beszámoló letétbe helyezésére előírt határidő az üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napja.

A társasági adó hatálya alól kikerült adózóknak a megszűnő bevallásban figyelembe kell venni a Tao. tv. szerinti korrekciós tételeket. A kata hatálya alá való áttéréskor az adózó választása szerint nem alkalmazza a gyorsított értékcsökkenési leírással összefüggésben alkalmazandó korrekciós tételeket.⁵⁴

A társasági adóalany, amely az adóévben bejelenti, hogy a következő adóévben adókötelezettségeit a Katv. rendelkezései szerint teljesíti, a bejelentés adóévére vonatkozó társaságiadó-bevallásában adóelőleget nem vall be és a bejelentést követő adóévre társaságiadó-előleget nem fizet. Az adóhatóság a korábban bevallott adóelőleget hivatalból törli az adózó folyószámlájáról.

Ha az adóévre vonatkozó bejelentést az adózó jogszerűen nem tehetné volna meg, nem mentesül az adóelőleg-fizetés elmulasztásának jogkövetkezménye alól.

A kata alá bejelentkezett adózó a jogutód nélküli megszűnés szabályai szerint már nem tartozik a társasági adó hatálya alá, azonban a tételes adóval érintett időszakot megelőzően a Tao. tv. előírásai szerint érvényesített kedvezményekkel kapcsolatban terhelheti társasági adófizetési kötelezettség (ha a kedvezményre a megszerzett jogosultságot elveszítette). Ezek az alábbiak:

⁵² Katv. 27. §.

⁵³ Katv. 28. § (10) bekezdés.

⁵⁴ Katv. 28. § (5) bekezdés, Tao. tv. 16. § (1) bekezdés c) pont ca) alpont.

1. ha az adózó a Tao. tv. hatálya alatt a kis- és középvállalkozások beruházási adóalap-kedvezményét érvényesítette, és a kedvezmény alapjául szolgáló beruházást nem helyezi üzembe, nem veszi használatba, vagy elidegeníti (pl. értékesítés, apport) a kedvezmény igénybevétele adóévét követő negyedik adóév utolsó napjáig, az adózás előtti eredmény csökkentéseként figyelembe vett összeg kétszerese után a társasági adót meg kell fizetni;⁵⁵
2. amennyiben a mikroállalkozás a Tao. tv. hatálya alatt érvényesítette a foglalkoztatottak átlagos állományi létszám-növeléséhez kapcsolódó adózás előtti eredményt csökkentő tételt, és utóbb a tételes adóalanyiság időszaka alatt a létszáma csökken, társasági adó visszafizetési kötelezettség keletkezik;⁵⁶
3. a fejlesztési tartalék képzése címén érvényesített adóalap-kedvezmény miatt a lekötés évében hatályos mértékű társasági adó és az arra felszámított késedelmi pótlék terheli a kisadózó vállalkozások tételes adójának alanyát az adózás előtti eredményt csökkentő tételként érvényesített összeg azon része után, amelyet kata adóalanyként a lekötés évét követő négy éven belül nem beruházási célra fordít, illetve a 4. adóév végéig nem használ fel;⁵⁷
4. a bejelentett immateriális jószágnak nem minősülő jogdíjbevétele jogosító immateriális jószág értékesítéséből, nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként történő kivezetéséből származó nyereség lekötésekor alkalmazható adóalap-csökkentő tétel igénybevétele esetén a lekötés évében hatályos mértékű társasági adó és az arra felszámított késedelmi pótlék terheli az adóalanyt az adóalap-korrekciónak azon része után, amelyet az adózó a lekötés évét követő három éven belül nem jogdíjbevétele jogosító immateriális jószág megszerzésére használ fel, illetve arra nem használja fel;⁵⁸
5. az egyéni céget alapító egyéni vállalkozó által „megkezdett” kedvezményekre vonatkozó előírásokat;⁵⁹
6. a kata adóalany a társasági adóalanyként igénybe vett kis- és középvállalkozások adókedvezményét késedelmi pótlékkal növelten vissza kell fizetnie, ha a hitelszerződés megkötésének évét követő négy éven belül a beruházást nem helyezi üzembe (kivéve, ha az üzembe helyezés elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás következtében maradt el), vagy a tárgyi eszközt üzembe helyezésének adóévében vagy az azt követő három évben elidegeníti.⁶⁰

Ha az adózó a Tao. tv. szerinti feltételeket nem teljesíti, a társasági adót az adókötelezettség keletkezését kiváltó esemény évéről benyújtott KATA jelű bevallásában vallja be.

A társasági adó alól a kata hatálya alá bejelentkező adóalanyoknál a Katv. 2. § 12. pontjában foglaltaktól eltérően nem kell a kisadózó vállalkozás bevételeinek tekinteni azt a bevételt, amelyet a Tao. tv. alapján a társasági adó alapjának kell tekinteni. E bevételeket a kisadózó vállalkozás bevételi nyilvántartásában fel kell tüntetni azzal a külön bejegyzéssel, hogy e bevételek a társasági adó alapját képezik.

⁵⁵ Tao. tv. 7. § (1) bekezdés zs) pont, 8. § (1) bekezdés u) pont, 16. § (1) bekezdés c) pont cf) alpont.

⁵⁶ Tao. tv. 7. § (1) bekezdés y) pont, 8. § (1) bekezdés v) pont, 16. § (1) bekezdés c) pont ch) alpont.

⁵⁷ Tao. tv. 7. § (1) bekezdés f) pont, (15) bekezdés, 16. § (1) bekezdés b) pont.

⁵⁸ Tao. tv. 7. § (1) bekezdés f) pont, 16. § (1) bekezdés b) pont.

⁵⁹ Tao. tv. 16. § (16) bekezdés a)-d) pontok.

⁶⁰ Tao. tv. 22/A. § (5) bekezdés.

Osztalék utáni adót kiváltó adó megállapítása

A közkereseti társaságoknak, betéti társaságoknak, egyéni cégeknek és az ügyvédi irodáknak a '71 bevalláson nem csupán a társasági adóról kell elszámolniuk, hanem a bevételi nyilvántartás vezetése előtt a korábban felhalmozódott vagyon helyzetének rendezése érdekében meg kell állapítaniuk az osztalék utáni adót kiváltó adót is.⁶¹

Az adókötelezettség csak a felhalmozott vagyon „likvid”, nem tárgyi eszközökben és immateriális javakban lévő része után áll fenn.

Adóalap megállapítása:

<p><i>a beszámoló mérlegében kimutatott</i></p> <p>(±) Eredménytartalék</p> <p>(+) Saját elhatározásból lekötött tartalék</p> <p>(±) Adózott eredmény</p> <p>(+) Jóváhagyott osztalék, részesedés alapján a taggal szemben fennálló kötelezettség, ideértve a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság létrejöttét megelőző üzleti év beszámolójához kapcsolódó mérlegben nem szereplő jóváhagyott osztalékot is</p> <p>(–) Immateriális javak és tárgyi eszközök könyv szerinti értéke (ide nem értve a vagyoni betétként szerzett eszközöket, illetve az értékhelyesbítést)</p>	<p><i>a beszámoló egyszerűsített mérlegében kimutatott</i></p> <p>(±) Eredménytartalék</p> <p>(+) Saját elhatározásból lekötött tartalék</p> <p>(±) Adózott eredmény</p> <p>(+) Jóváhagyott osztalék, részesedés alapján a taggal szemben fennálló kötelezettség, ideértve a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság létrejöttét megelőző üzleti év beszámolójához kapcsolódó mérlegben nem szereplő jóváhagyott osztalékot is</p> <p>(–) Immateriális javak és tárgyi eszközök könyv szerinti értéke (ide nem értve a vagyoni betétként szerzett eszközöket)</p>
<p>(–) Az egyszerűsített vállalkozói adó szerinti adóalanyiság időtartama alatt keletkezett eredménytartalék, eredménytartalékból lekötött tartalék, eredménytartalékból jóváhagyott osztalékfizetési kötelezettség, adózott eredmény terhére fizetett (jóváhagyott) osztalékfizetési kötelezettség, és az adózott eredmény együttes összege</p>	
<p>(–) A mérlegben kimutatott, a társasági adóalanyiság időszakában keletkezett eredménytartaléka terhére felvett osztalékelőleg követelés könyv szerinti értékével (feltéve, hogy az előleget a beszámoló elfogadásakor osztalékként jóváhagyták)</p>	
<p>= ± Adóalap</p>	

Az osztalék utáni adót kiváltó adó mértéke 15 százalék, amelyet a fent említett adózóknak az üzleti évre vonatkozó társaságiadó-bevallásban, vagy kisvállalatiadó-bevallásban elkülönítetten kell bevallani. A bevallott összeget három egyenlő részletben, az üzleti évre vonatkozó társaságiadó-bevallás, vagy kisvállalatiadó-bevallás benyújtására előírt határidőig és a bevallás benyújtását követő két adóévre – de legkésőbb a kata-alanyiság megszűnésének adóévére – vonatkozó társaságiadó-bevallás, vagy kisvállalatiadó-bevallás Art. szerinti esedékességének időpontjában kell megfizetni.

Ha a kkt., bt., egyéni cég, ügyvédi iroda kisadózó vállalkozás olyan immateriális jószágot vagy tárgyi eszközt ad ingyenesen/kedvezményesen magánszemély részére, amely eszköz könyv szerinti értéke alapján az osztalék utáni adót kiváltó adó alapját csökkentette, akkor az ezen juttatás

⁶¹ Katv. 26. § (3) bekezdés.

könyv szerinti értékének megfelelő jövedelemre – az Szja tv.-nek és az Art.-nak egyes, a kifizetőt terhelő adó mellett adható juttatásokra vonatkozó rendelkezései szerint – a személyi jövedelemadót megállapítja, megfizeti és bevallja.⁶²

A tagnak juttatott bevétel és a vállalkozásba befektetett összeg minősítése a KATA hatálya alatt

- A kkt., bt., egyéni cég, ügyvédi iroda adóalany utolsó üzleti éve beszámolójának mérlegében kimutatott, tagi jogviszony megszűnésére tekintettel fennálló kötelezettség alapján a volt tagnak (örökösének) juttatott bevételre az Szja tv.-nek és az Art.-nak a vállalkozásból kivont jövedelemre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.⁶³

Azaz vállalkozásból kivont jövedelemként adózik a kkt., bt., egyéni cég, ügyvédi iroda volt tagjának a kata alanyiság időszaka alatt juttatott összeg, ha a tag kilépésére a kata hatálya alá történő bejelentkezést megelőzően került sor.

- Ha a kkt., bt., egyéni cég, ügyvédi iroda tételes adóalanyisága az adóévet követő üzleti évtől nem áll fenn, az adóév utolsó napján vele tagi jogviszonyban álló magánszemélynél az osztalékból származó jövedelem, a vállalkozásból kivont jövedelem, valamint az árfolyamnyereségből származó jövedelem meghatározásakor a Katv. 26. § (7) bekezdése szerint meghatározott összegből a magánszemélyre részesedése alapján arányosan jutó részt a magánszemély adózott vagyonából a vállalkozásba befektetett összegnek kell tekinteni.

Az arányosítás alapjául szolgáló összeg a kata adóalanyiság utolsó adóévet követő üzleti év nyitó mérlegében kimutatott saját tőke, ide nem értve a nyitó mérlegben kimutatott értékelési tartalékot és az osztalék utáni adót kiváltó adó alapját csökkentő tételként elszámolt értékének egyes, a kifizetőt terhelő adó mellett adható juttatásként ingyenesen vagy kedvezményesen magánszemély részére átadott immateriális jószág, tárgyi eszköz adóalapot képező könyv szerinti értékét meghaladó részét, továbbá a 2018-ban kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalannyá váló ügyvédi iroda esetében a 26. § szerinti osztalék utáni adót kiváltó adó alapját nem képező összeget.⁶⁴

Visszatérés a Tao. tv. hatálya alá

A társasági adó hatálya alá való visszatérés tekintetében a Katv. kimondja, hogy

- a tételes adóalanyiság időszaka alatt megszerzett immateriális jószág, tárgyi eszköz alapján az adózó az adóalanyiság megszűnése után a társasági adó alapjánál értékcsökkenési leírást egyáltalán nem érvényesíthet,
- az olyan társasági adókedvezmények tekintetében, amelyet az adózó a Tao. tv. rendelkezései szerint meghatározott számú adóévben vehet igénybe, a kata alanyiság időszakában lezárt adóévet is figyelembe kell venni.⁶⁵

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

⁶² Katv. 26. § (4) bekezdés.

⁶³ Katv. 26. § (5) bekezdés.

⁶⁴ Katv. 26. § (7) bekezdés.

⁶⁵ Katv. 28. § (4) és (7) bekezdése.